

wycof 20 06 96
N 8196

UKD 629 123 534 83 628 517 2

zastp PN-W-01350-1 1996

ŚRODKI TRANSPORTU WODNEGO I URZĄDZENIA PŁYWAJĄCE	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-90
	Ochrona przed hałasem na statkach morskich Postanowienia ogólne	3706-01/01
		Grupa katalogowa 0540

PRZEDMOWA

Celem ograniczenia poziomu hałasu i ekspozycji na hałas ludzi pływających na statkach jest

— ochrona ludzi przed szkodliwym działaniem nadmiernego hałasu
— zapewnienie warunków słyszalności sygnałów akustycznych wewnętrznych i zewnętrznych i porozumiewania się głosem a tym samym zwiększenie bezpieczeństwa żeglugi

— zapewnienie odpowiednich warunków odpoczynku i regeneracji słuchu

Osiągnięcie tego celu jest możliwe przez

— odpowiednie zaprojektowanie i budowę statku
— zamstawianie mechanizmów i urządzeń o możliwie niskich poziomach wytwarzanego hałasu
— zastosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych w tych przypadkach gdy znaczne obniżenie poziomów hałasu środkami technicznymi jest niemożliwe lub nieuzasadnione

Niniejsza norma składająca się z osmiu arkuszy (ark 01 — 08) adresowana do projektantów i budowniczych statków oraz do armatorów reguluje sprawy związane z pierwszym i trzecim aspektem zagadnienia. Spełnienie wymagań tej normy jest równoznaczne ze spełnieniem postanowień rezolucji IMO nr A 468 (19 XI 1981). Przepisy dotyczące hałasowości mechanizmów i urządzeń okrętowych adresowane do producentów i dostawców będą przedmiotem oddzielnej normy.

W zakresie dopuszczalnych poziomów dźwięku norma stanowi rozsądny kompromis między wymaganiami medycyny a możliwościami przemysłu

1 WSTĘP

1.1 Przedmiot normy Przedmiotem normy są postanowienia dotyczące ochrony przed hałasem na statkach morskich, mające zastosowanie przy projektowaniu, budowie i odbiorze technicznym statków

Norma ustala przepisy w zakresie

— wytycznych projektowych dla zmniejszenia hałasu na statkach,

— dopuszczalnych poziomów dźwięku i ekspozycji na hałas na morskich statkach towarowych, rybackich i pasazerskich,

— warunków i metod pomiaru hałasu oraz przedstawiania wyników pomiarów,

— przedsięwzięć organizacyjnych dla zmniejszenia narazenia personelu pływającego na nadmierny hałas podczas eksploatacji statku

Przedmiotem arkusza normy jest zakres stosowania oraz postanowienia ogólne

1.2 Zakres stosowania normy Norma dotyczy statków morskich następujących typów i wielkości

a) statków towarowych i rybackich o pojemności brutto równej i większej niż 560 m³ (200 RT) i mniejszej niż 4500 m³ (1600 RT) zwanych dalej statkami małymi

b) statków towarowych o pojemności brutto równej i większej niż 4500 m³ (1600 TR) oraz statków rybackich o długości pomiędzy pionami większej niż 65 m,

c) statków pasazerskich o pojemności brutto równej lub większej niż 4500 m³ (1600 RT). Dla oceny akustycznej przyjęto podział statków pasazerskich na 3 grupy, w zależności od warunków eksploatacji

I — statki odbywające długie podróże międzynarodowe¹⁾,

II — statki odbywające krótkie podróże międzynarodowe¹⁾,

III — statki żeglugi przybrzeżnej

¹⁾ Patrz BN-90/3706-01/05 Informacje dodatkowe p 4

Zgłoszona przez Centrum Techniki Okrętowej w Gdansk
Ustanowiona przez Dyrektora Centrum Techniki Okrętowej dnia 28 czerwca 1990 r
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1991 r
(Dz Norm i Miar nr 10/1990 poz 23)

Postanowienia normy powinny być przestrzegane przy projektowaniu, budowie i odbiorze technicznym nowych statków. Protokół pomiarów hałasu na statku w czasie prób zdawczo-odbiorczych jest jednym z dokumentów stanowiących podstawę odbioru statku. Za zgodą zainteresowanych instytucji postanowienia normy mogą być stosowane także do statków będących już w eksploatacji.

Postanowienia normy dotyczą statków zarówno w warunkach morskich jak i portowych.

2 WYMAGANIA OGÓLNE

2.1 Przedsięwzięcia podczas projektowania i budowy statku Podczas projektowania i budowy statku należy przewidzieć i stosować środki zaradcze dla obniżenia hałasu co najmniej do poziomów ustalonych niniejszą normą. Dokumentacja projektowa statku powinna zawierać prognozę hałasu w pomieszczeniach załogowych, pasazerskich, służbowych i na stanowiskach pracy, a ponadto charakterystyki akustyczne urządzeń. Przy projektowaniu należy przestrzegać wytycznych wg załącznika. W konstrukcji statków należy stosować prze-

grody o akustycznej izolacyjności właściwej wg BN-90/3706-01/08

2.2 Poziomy dźwięku na statkach poszczególnych typów nie powinny przekraczać wartości dopuszczalnych wg

- ark 04 — dla statków towarowych i rybackich,
- ark 05 — dla statków pasazerskich

Należy dążyć do zmniejszenia poziomów dźwięku poniżej wartości dopuszczalnych

2.3 Pomiary hałasu i sprawozdanie z pomiarów należy wykonać dla każdego statku. Warunki i metody pomiarów oraz zakres i układ sprawozdania — wg BN-90/3706-01/02. Pomiary, sprawozdanie i ocenę wyników powinny wykonywać osoby o odpowiednich kwalifikacjach z zakresu akustyki i budowy statków. Instytucja wykonująca pomiary hałasu na statkach powinna mieć upoważnienie właściwego terenowo-panstwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

2.4 Ograniczenie narazenia na hałas W przypadkach, gdy normy dopuszczają poziom dźwięku A wyższy niż 85 dB albo czas ekspozycji na hałas o tym poziomie przekracza 8 h należy przestrzegać wytycznych wg BN-90/3706-01/06

K O N I E C

Informacje dodatkowe

ZAŁĄCZNIK

OCHRONA PRZED HAŁASEM NA STATKACH MORSKICH WYTYCZNE PROJEKTOWANIA

1 WSTĘP

Przedmiotem załącznika są wytyczne projektowania statków morskich pod kątem zmniejszenia hałasu na stanowiskach pracy, w pomieszczeniach mieszkalnych i służbowych, w pomieszczeniach szpitalnych oraz miejscach rekreacji na otwartych pokładach.

2 WYTYCZNE PROJEKTOWANIA

2.1 Postanowienia ogólne W fazie projektowania statku należy przewidzieć środki zaradcze dla obniżenia hałasu co najmniej do poziomów ustalonych niniejszą normą.

Nadzor nad pracami projektowo-konstrukcyjnymi mającymi na celu wyciszenie statku należy powierzyć osobom wykwalifikowanym w tej dziedzinie.

2.2 Dobór mechanizmów Zgodnie z przepisami Uchwały Rady Ministrów nr 169 z dnia 12 sierpnia 1971 r. w sprawie wzmocnienia walki z hałasem i wibracjami w zakładach pracy, producenci są zobowiązani do dostarczania charakterystyk akustycznych swoich wyrobów jak również zaleceń dotyczących montażu na statku, w celu zmniejszenia emisji hałasu i drgan.

Na podstawie charakterystyk akustycznych należy dobrać w fazie projektowania statku mechanizmy speł-

niające zarówno wymagania funkcjonalne jak też odznaczające się niższym poziomem dźwięku powietrznego i materiałowego.

2.3 Ochrona przed hałasem w siłowniach statków towarowych, rybackich i pasazerskich oraz w pomieszczeniach przetworczych statków rybackich W celu obniżenia hałasu w siłowniach wymienionych typów statków jak również w pomieszczeniach przetworczych statków rybackich należy przewidzieć podane poniżej środki:

a) Podział siłowni i pomieszczeń przetworczych na przedziały o wyższym i niższym poziomie dźwięku i odpowiednie zgrupowanie mechanizmów, np. wydzielenie mechanizmów o nadmiernym hałasie, jak zespołów prądotwórczych, sprzęzarek, napędowych zespołów hydraulicznych, pomp, wirówek i wentylatorów.

b) Wykonanie izolowanego akustycznie stanowiska manewrowego w siłowni ze stałą obsługą, w której hałas przekracza poziom dźwięku A 85 dB.

c) Wydzielenie centrali manewrowo-kontrolnej izolowanej akustycznie w siłowni z obsługą okresową.

d) Wydzielenie centrali manewrowo-kontrolnej izolowanej akustycznie w maszynowni chłodniczej statków przewożących ładunki chłodzone (chłodnówce, przetwornice rybackie).

e) Obudowanie szczelne lub ekranowanie akustyczne mechanizmów o wysokim poziomie emitowanego dźwięku, gdy nie ma możliwości przeniesienia ich do oddzielnego przedziału

Rozwiązanie to dotyczy siłowni ze stałą obsługą, jest również zalecane dla siłowni z obsługą okresową, w celu ochrony załogi podczas remontu pozostałych mechanizmów

f) Stosowanie ustrojów i wykładzin dźwiękochłonnych dla zapobieżenia wzrostowi hałasu przez odbicie od grodzi, pokładów, ścian

2.4 Ochrona przed hałasem w pomieszczeniach W celu obniżenia hałasu w pomieszczeniach należy przewidzieć odpowiedni rozkład pomieszczeń oraz zastosować izolację przeciwdźwiękową pomieszczeń lub elastyczne posadowienie nadbudówek, wg niżej podanych wskazówek

a) Pomieszczenia o wymaganych niskich poziomach dźwięku należy odsunąć zarówno w poziomie jak i w pionie od głównych źródeł hałasu śruby, mechanizmów napędu itp. Między pomieszczeniami chronionymi a hałasliwymi przewidzieć pomieszczenia pomocnicze, np. sanitarne, gospodarcze lub korytarze. Szyby siłowni, jeżeli to możliwe, sytuować poza blokiem nadbudówki mieszkalnej. Nadbudówkę mieszkalną nie łączyć z burtami

b) W celu ograniczenia propagacji dźwięków powietrznych a głównie materiałowych od źródeł do pomieszczeń należy stosować przegrody (grodzie, ścianki, pokłady) o znanych własnościach akustycznych, umożliwiających obniżenie dźwięku do poziomów dopuszczalnych

Przewidzieć elastyczne mocowanie szalowania ścian i sufitów oraz podłogi pływające

Wyposażenie pomieszczeń w materiały dźwiękochłonne (dywany, zasłony) umożliwia dalsze obniżenie hałasu wewnątrz pomieszczeń

c) Skutecznym rozwiązaniem wibroizolacji pomieszczeń do układu napędowego jest elastyczne posadowienie całej nadbudówki

2.5 Izolacja drgan mechanizmów i przewodów W celu obniżenia poziomu dźwięków materiałowych, pochodzących od mechanizmów i przewodów (gazów spalinyowych, systemów hydraulicznych, wentylacyjnych itp.) przenikających do pomieszczeń i wypromieniowujących w nich w postaci dźwięków powietrznych, należy elastycznie posadowić mechanizmy (silniki spalinowe pomocnicze, a w miarę możliwości główne, sprężarki, pompy, agregaty hydrauliczne, wirówki, wentylatory) i elastycznie mocować przewody

2.6 Zmniejszenie hałasu pochodzącego od śruby napędowej W fazie projektowania statku należy zwrócić uwagę na zagadnienie obniżania drgan w części rufowej kadłuba, pochodzących od wymuszeń hydrodynamicznych śruby napędowej. Wymuszenia te wynikają z

- niejednorodnego rozkładu prędkości w strumieniu dopływającym do kręgu roboczego śruby,
- geometrii rufy i okna śrubowego,
- niewłaściwego dopasowania geometrii śruby do rozkładu pola prędkości za kadłubem,
- kawitacji pulsacyjnej na skrzydłach śruby

2.7 Wyciszenie instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej Elementy instalacji wentylacyjnej i klimatyzacyjnej znajdując się w pomieszczeniach stanowią wewnętrzne źródła hałasu, dlatego należy zwracać szczególną uwagę na ich dobor akustyczny lub wyciszenie do wymaganego poziomu, przez zastosowanie tłumików akustycznych. Należy również odpowiednio usytuować lub wytłumiczyć czerpnię i wyrzutnie tych instalacji w celu dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu w miejscach pracy i rekreacji na otwartych pokładach

2.8 Wyciszenie wydechu i poboru powietrza przez silniki spalinowe Przez zastosowanie tłumików należy obniżyć hałas wydechu gazów spalinowych i poboru powietrza zewnętrznego przez turbodmuchawy do poziomu dopuszczalnego na otwartych pokładach w miejscach pracy lub rekreacji

INFORMACJE DODATKOWE

1 Instytucja opracowująca normę — Centrum Techniki Okrętowej Gdansk

2 Normy i dokumenty związane

- BN-90/3706-01/02 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Warunki i metody pomiaru hałasu
- BN-90/3706-01/04 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Dopuszczalne poziomy dźwięku na statkach towarowych i rybackich
- BN-90/3706-01/05 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Dopuszczalne poziomy dźwięku na statkach pasażerskich
- BN-90/3706 01/06 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Wytyczne dotyczące ograniczenia narażenia na hałas
- BN 90/3706/01/08 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Akustyczna izolacyjność właściwa przegród okrętowych
- Uchwała Rady Ministrów nr 169 z dnia 12 sierpnia 1971 r (M P nr 47 poz 304)

3 Wykaz arkuszy normy

- BN-90/3706-01/01 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Postanowienia ogólne
- BN-90/3706 01/03 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Dopuszczalne poziomy dźwięku na małych statkach towarowych i rybackich
- BN-90/3706-01/07 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Ochronniki słuchu
- Pozostałe arkusze normy wg p 2

4 Autorzy projektu normy mgr inż. Eugeniusz Korczak inż. Józef Dudała mgr inż. Andrzej Szemro — Centrum Techniki Okrętowej Gdansk

5 Uzgodnienie z Głównym Inspektorem Sanitarnym Norma uzgodniona z Głównym Inspektorem Sanitarnym Uzgodniona pismem GIS EI 724-4/89 90 z dnia 8 lutego 1990 r

141 **BN-90/3706-01/01 Ochrona przed hałasem na statkach morskich Postanowienia ogólne** 0540

zmiana 1
93 12 01

1 W odsyłaczu ¹⁾ na str. 1, zamiast p 4, powinno być p 6

2 W INFORMACJACH DODATKOWYCH, p 3, zapis dotyczy BN-90/3706-01/03 zmienia się na BN- /3706-01-03 Ochrona przed hałasem na statkach morskich

Dopuszczalne poziomy dźwięku na małych statkach towarowych i rybackich (w opracowaniu)